

Jaarverslag 2021

Stichting In Goede Aarde

Antoniushof 257

3583ZK te Utrecht

www.ingoedeaarde.org

info@ingoedeaarde.org

1. Voorwoord

Stichting In Goede Aarde (SIGA) is in 2021 opgericht vanuit een gemeenschappelijke missie om de nodige landbouw transitie te versnellen. De Nederlandse biodiversiteit, zowel bovengronds als ondergronds, gaat immers ieder jaar verder achteruit. Veel schadelijke processen zitten verankerd in ons huidige landbouw model. Door wet en regelgeving en kleine marges is het lastig om een transitie naar regeneratief beheer te maken. Oplossingen die schaalbaar, praktisch inpasbaar en betaalbaar zijn, zijn schaars en vrijwel niet bekend. Stichting In Goede Aarde is van mening dat zij inzichten kan bieden om de impasse waar de landbouw voor staat te doorbreken. Belangrijk is hierbij om het kleinste leven centraal te gaan stellen in het herstel van de landbouw en deze kennis over te dragen aan alle relevante actoren in de landbouw en daarbuiten. Op verschillende manieren beoogt de stichting een transitie van het conventionele landbouwsysteem naar een regeneratief en rechtvaardig voedselsysteem te versnellen. 2021 is een jaar van voorbereidingen en onderzoek geweest. Met grote motivatie wordt er in dit verslag ook een blik op 2022 geboden.

2. Verslag van het bestuur

Het afgelopen jaar is een voorbereidend jaar geweest waarbij onderzoek, netwerken en fondsenwerving centraal stonden. Er is een groot netwerk ontstaan van instellingen, bedrijven en particulieren die het werk en missie van SIGA ondersteunen.

a. Onderzoek compostering

Per april 2021 is SIGA neergestreken op zorgboerderij Slangenburg te Doetinchem. Deel van de zorgboerderij is beschikbaar gesteld om daar onderzoek te doen naar de mogelijkheden van thermofylische compostering. Doel van dit onderzoek is het creëren van een hoogwaardige compost die breed ingezet kan worden als entstof voor het herstellen van uitgeputte landbouwbodems.

Er zijn in april een tweedehands Compost Systems compostkeerder, organische reststromen en andere essentiële materialen (monitoring apparatuur en compostdoeken) beschikbaar gesteld om op middelgrote schaal compost te kunnen produceren. Vanaf de tweede *batch* compost is er zoveel mogelijk gewerkt met lokale reststromen van boeren, staatsbosbeheer of de gemeente Doetinchem. Er zijn enkele inputmaterialen aangeschaft om het composteringsproces bij *batch* 2 en 3 te verbeteren.

Gedurende dit onderzoek is ervaring opgedaan over compostering, ook is er veel data verzameld rondom temperatuur, CO₂ productie en vochtigheid. Deze variabelen geven een goede indicatie van het ontwikkelen van de juiste microbiologie in de compost. De kwaliteit van deze compost is gedurende het jaar verder verbeterd en gemonitord door middel van een microscopische analyse. Ook is de compost getest

op kwaliteit middels het aanleggen en monitoren van proefbedden binnen de groentetuin van de Zorgboerderij.

Gedurende het compostering onderzoek hebben er tevens twee studenten meegewerkt van Muir University en onafhankelijke werkzaamheden uitgevoerd.

b. Opbouw netwerk Achterhoek en daarbuiten

Afgelopen jaar is er een uitgebreid netwerk ontstaan rondom SIGA. De bestuursleden hebben zich actief ingezet op het leren kennen van zowel boeren, vergelijkbare projecten en/of stichtingen en betrokken particulieren in de buurt en daarbuiten. Er zijn veel mensen uitgenodigd om te komen kijken naar het compostering onderzoek. Dit heeft ook tot enkele vruchtbare samenwerkingen in zowel het afgelopen als komende jaar geleid. Een kleine greep uit het inmiddels opgebouwde netwerk: Coöperatie Land van Ons, Wageningen University & Research, Van Hall Larenstein, Royal Eijkelkamp, True Food Projects, De Stadsboerin, Villa Ruimzicht, Buurt maakt Natuur, Toekomstboeren, Aardemakers, Decade of Action, Staatsbosbeheer, Gemeente Doetinchem, Provincie Gelderland, Milieudefensie, Greenpeace, Food Council MRA, etc.

c. Workshops en evenementen

SIGA heeft het afgelopen jaar diverse evenementen bijgewoond en georganiseerd. Er lag bij alle evenementen een sterke focus op het verspreiden van fundamentele kennis rondom microbiologie in de bodem, compostering en microscopie. Er is een open dagen georganiseerd voor leden van de coöperatie Land Van Ons waarbij de compostering als showproject fungeerde, tevens heeft SIGA een open dag georganiseerd voor haar eigen netwerk. Ook zijn er workshops rondom microscopie en compostering georganiseerd voor kennissen en medestanders vanuit het netwerk van de Soil Food Web School. Er zijn ook diverse presentaties gegeven tijdens publiekelijke dan wel online evenementen, zoals: De boerenlandconferentie van Toekomstboeren, Groen Cafe van De stadsboerin en tijdens de Achterhoek Food Markt van Platform Achterhoek Food.

d. Opzet crowdfundingactie en fondsaanvraag

In oktober en november is er een crowdfundingactie opgezet om financiële middelen te verzamelen voor de voortgang en uitbreidingen van haar activiteiten in het komend jaar. Na lancering is er actief campagne gevoerd om deze verder te verspreiden met aandacht via oa. krant en publieke evenementen.

In samenwerking met Subvice heeft SIGA een subsidieaanvraag voorbereid voor de financiering van een driejarig experiment met een groep boeren in de regio Achterhoek. De geselecteerde subsidie is 'Samenwerken aan groen-economisch herstel', de aanvraag is ingediend binnen het onderdeel 'gebiedsgerichte pilots'. Deze subsidie aanvraag is begin 2022 ingediend en wordt gedragen door een

consortium dat is samengesteld door SIGA: Royal Eijkelkamp, Scave, Nieuw Groen en AgriWatch. SIGA is penvoerder en coördinerende partij.

3. Toekomst

Het jaar 2022 zal enkele werkzaamheden voortzetten van het afgelopen jaar. Er zullen ook nieuwe projecten starten vanuit ontstane samenwerkingen.

a. Pilot Achterhoek

In 2022 zal SIGA samen met 4 boeren uit de omgeving Doetinchem een proef starten waarbij gekeken zal worden naar de potentie van het stimuleren van de microbiologie in de bodem en optimaliseren van de plantenfysiologie. Enkele percelen zullen worden opgedeeld in een behandeld en een controle deel. Door het gebruik van compostvloeistoffen en bladbemesting wordt gepoogd om de plantengroei te optimaliseren en de bodem op lange termijn te verbeteren. Deze aanpak is gebaseerd op veelbelovend werk van Dr. David Johnson en agronoom John Kempf, er wordt uitgegaan van een synergetische werking bij een gecombineerde aanpak. Vooralsnog zal de pilot voor een duur van één groeiseizoen duren. SIGA is echter op zoek naar financieringsmogelijkheden, de ingediende subsidieaanvraag geeft bij toekenning de mogelijkheid om de proef breed en langdurig neer te zetten.

b. Project met Land Van Ons

In 2021 is er een vruchtbare samenwerking ontstaan waarbij er besloten is om een experiment te doen op één van de LVO percelen waarop strokenteelt wordt toegepast (De Holtesch). Het experiment zal vergelijkend onderzoek doen naar de potentie van microbiologie en bladbemesting voor algehele bodemverbetering en productiviteit. Er zal gepioneerd worden met enkele veelbelovende methoden die gebaseerd zijn op het werk van Dr. David Johnson (BEAM) en agronoom John Kempf (AEA Consultancy). SIGA heeft in 2021 een voorstel geschreven hoe een dergelijk experiment eruit kan zien. Er is financiering beschikbaar gesteld door één van de LVO leden om het experiment te gaan uitvoeren. Samen met de perceel coordinator (Kees Sijbinga) wordt een gedetailleerder behandelplan uitgewerkt. De opgedane data en ervaringen worden met het netwerk van zowel SIGA als LVO gedeeld.

c. Onderzoek compostering en bladbemesting

Het onderzoek naar compostering zal ook in 2022 worden voortgezet. Er zal gekeken worden hoe diverse inputstromen kunnen leiden tot een verbeterde kwaliteit. Ook zullen er veldexperimenten worden opgezet waarin de potentie van de compost getest kan worden met een focus op gewas kwantiteit en kwaliteit.

Naast het verbeteren en uitdiepen van het composteringsproces zal SIGA ook een onderzoek starten naar de potentie van bladbemesting. Hierbij worden de

methodieken van John Kempf van AEA Consultancy gevolgd. SIGA wil zelf een bladbemesting samenstellen en deze testen middels een gecontroleerd experiment.

d. Kennisoverdracht

SIGA zal ook in 2022 verder gaan met het overdragen van kennis middels workshops, lezingen en andere evenementen. Er staan nog geen concrete evenementen gepland maar SIGA vertrouwd op het opgedane netwerk en momentum van 2021.

4. Organisatie en bestuur

Het bestuur van de stichting zal ongewijzigd verder gaan in 2022. Er zal wederom geen vergoeding worden uitgekeerd voor de werkzaamheden van het bestuur. De functies worden hieronder nogmaals beschreven:

Voorzitter: Ties Temmink

Penningmeester: Jonathan Loogman

Secretaris: Benthe van Wallenburg

Bestuurslid: Kirsten van Reisen